

Psihografije umjetnika

LECHER-ŠVARC V.1, RADOVANČEVIĆ LJ.2

1 SPECIJALISTIČKA PSIHIJATRIJSKA ORDINACIJA DR. VESNA LECHER-ŠVARC,
ZAPREŠIĆ, CROATIA

2 HRVATSKA UDRUGA ZA PROMICANJE PRAVA PACIJENATA, ZAGREB, CROATIA

SAŽETAK:

Zašto su interesantne biografije umjetnika s naglaskom na njihova oboljenja? Populacija umjetnika ne odudara u patološkom smislu od one općeg stanovništva. Ipak, pošto su uspješni umjetnici na neki način, zahvaljujući svom daru, postali poznati (celebrities), zanimljivo je prosječnom puku znati i podatke od čega su bolovali i u kojoj su dobi života umrli. Mnoge se bolesti odražavaju na slikama i u sadržajima njihovih djela. To privlači i konzumente umjetnosti, čitatelje, gledatelje, slušatelje, pa tako i one znanstvenike koji se bave patografijama. Slava mnogih umjetnika, njihova profesionalna ne/uspješnost dovodi se u fokus upravo zbog njihove patologije, bilo somatske, bilo mentalne. Tragedije genija uvijek su atraktivne zbog projektivne identifikacije. Privlače pozornost s obzirom na izuzetnost, osebudnost umjetnika, pa i glede poremećaja i bolesti koje ih zahvaćaju, bilo endogene ili egzogene etiološke provenijencije. Kao i sve, i umjetnike u manjem broju pogađaju hereditarne bolesti, a češće one izazvane okolinom (otrovi, zaraze, akcidenti...). U nekih je umjetnika upravo direktno povezana njihova sudbina s njihovom patologijom, karakterom, ljudskom prirodom, čovječjom naravi, odgojem, spaciotemporalnim određenjem u kom su živjeli, gdje su se formirali, izrasli, educirali, stasali, bili gratificirani ili ometani u satisfakcijama (ne)razumijevanjem sredine. A to je sve u strogoj relaciji s oboljenjima. Da nisu bili bolesni i prerano umrli, kakve bi sve umjetničke darove ostavili u cjelokupnoj kulturnoj i civilizacijskoj baštini čovječanstvu? Voditi računa o zdravlju, materijalnom, duševnom i spiritualnom statusu umjetnika dužnost je i odgovornost njih samih, kao i svakog čovjeka, ali i društva čiji su oni dragocjeni pripadnici. Izučavati patologiju u umjetnika na osnovu njihovih sačuvanih djela i oskudnih povijesnih informacija katkad je vrlo nezahvalan, naporan i skoro nemoguć posao. Stoga je velika korist od znanja patologije umjetnika.

[HTTP://DX.DOI.ORG/10.17486/GYR.3.2009](http://dx.doi.org/10.17486/GYR.3.2009)